

Τμήμα Τύπου και Πληροφοριών

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 113/03

11 Δεκεμβρίου 2003

Απόφαση του Δικαστηρίου στην προδικαστική υπόθεση C-322/01

Deutscher Apothekerverband EV κατά 0800 DocMorris NV και Jacques Waterval

**Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΔΙ΄
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΑΔΕΙΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ
ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΗ**

*Μια τέτοια απαγόρευση είναι σύμφωνη προς το κοινοτικό δίκαιο όταν πρόκειται για
φάρμακα που δεν έχουν άδεια κυκλοφορίας εντός κράτους μέλους*

Η Deutscher Apothekerverband eV είναι ένωση με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προάσπιση και την προώθηση των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων του επαγγέλματος του φαρμακοποιού. Μέλη της είναι οι κατά τύπους ομοσπονδίες και ενώσεις φαρμακοποιών των ομοσπόνδων κρατών της Γερμανίας, οι οποίες εκπροσωπούν άνω των 19 000 διευθυνόντων φαρμακείο.

Η 0800 DocMorris NV είναι ένα ολλανδικό φαρμακείο εγκατεστημένο στο Landgraaf των Κάτω Χωρών. Ο Jacques Waterval είναι φαρμακοποιός και ένας από τους νομίμους εκπροσώπους της εταιρίας DocMorris.

Από τον Ιούνιο του 2000 η DocMorris και ο J. Waterval προσφέρουν προς πώληση, μέσω της ιστοσελίδας www.0800DocMorris.com, ιδίως σε γερμανική γλώσσα για τελικούς καταναλωτές κατοικούντες στη Γερμανία, φάρμακα για ανθρώπινη χρήση, για τα οποία είτε απαιτείται είτε δεν απαιτείται ιατρική συνταγή. Πρόκειται για φάρμακα διαθέσιμα με άδεια κυκλοφορίας είτε εντός της Γερμανίας είτε εντός των Κάτω Χωρών.

Ο καταναλωτής έχει μεταξύ άλλων τη δυνατότητα συμβουλευθεί την επιτροπή εμπειρογνομόνων του "διαδικτυακού φαρμακείου" επί ζητημάτων υγείας. Επιπλέον, μπορεί να έρθει σε άμεση επαφή με τη DocMorris και τον J. Waterval τηλεφωνικώς χωρίς χρέωσή του ή εγγράφως.

Για κάθε φάρμακο παρατίθεται το περιεχόμενο της συσκευασίας και αναφέρεται η τιμή σε ευρώ. Δίπλα από την ενδεχόμενη προειδοποίηση ότι ένα δεδομένο φάρμακο χορηγείται κατόπιν ιατρικής συνταγής περιλαμβάνεται τετραγωνίδιο για την παραγγελία του. Περισσότερες πληροφορίες περί του ίδιου του προϊόντος παρέχονται κάνοντας "κλικ" στην ονομασία του προϊόντος.

Η DocMorris και ο J. Waterval σημειώνουν το κάθε φάρμακο ως χρήζον ιατρικής συνταγής όταν προβλέπεται κάτι τέτοιο στις Κάτω Χώρες ή εντός του κράτους κατοικίας του καταναλωτή. Η παράδοση αυτού του είδους φαρμάκων πραγματοποιείται μόνον κατόπιν εμφανίσεως του πρωτοτύπου της ιατρικής συνταγής.

Η κατά κυριολεξία παράδοση μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορους τρόπους. Αφενός, ο καταναλωτής μπορεί να προμηθευτεί αυτοπροσώπως τα φάρμακα τα οποία παρήγγειλε από το κατάστημα της DocMorris στην πόλη Landgraaf, πλησίον της μεθορίου μεταξύ Κάτω Χωρών και Γερμανίας. Αφετέρου, χωρίς πρόσθετα έξοδα, μπορεί για παράδειγμα να αναθέσει την παράδοση σε μια υπηρεσία ταχείας επιδόσεως αλληλογραφίας, την οποία συνιστά η DocMorris.

Η Apothekerverband αμφισβήτησε ενώπιον του Landesgericht Frankfurt am Main (Γερμανία) την προσφορά προς πώληση των φαρμάκων μέσω Διαδικτύου και την ταχυδρομική αποστολή τους στο εξωτερικό. Κατά την άποψή της, οι διατάξεις του Arzneimittelgesetz (γερμανικού νόμου περί φαρμάκων, στο εξής: AMG) και του Heilmittelwerbeengesetz (γερμανικού νόμου περί διαφημίσεως των φαρμάκων, στο εξής: HWG), δεν επιτρέπουν την άσκηση μιας τέτοιας δραστηριότητας. Επιπλέον, οι απαγορεύσεις που προβλέπουν οι δύο αυτοί νόμοι δεν αντιβαίνουν προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

Πρώτον, το Δικαστήριο εξετάζει τις διατάξεις του AMG που απαγορεύουν την εισαγωγή φαρμάκων, η οποία πραγματοποιείται μέσω πωλήσεως δι' αλληλογραφίας εκ μέρους των φαρμακείων που έχουν σχετική άδεια λειτουργίας εντός άλλων κρατών μελών, κατόπιν ατομικών παραγγελιών πραγματοποιούμενων μέσω Διαδικτύου. **Το Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, όσον αφορά τα φάρμακα που δεν έχουν άδεια κυκλοφορίας εντός της Γερμανίας, ότι η γενική απαγόρευση που επιβάλλει ο AMG αντιστοιχεί σε μια τέτοια απαγόρευση σε κοινοτικό επίπεδο:** κατά την οδηγία περί της προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με τα φάρμακα (που αντικαταστάθηκε από τον κοινοτικό κώδικα), τα φάρμακα, για να μπορούν να διατίθενται στην αγορά κράτους μέλους, πρέπει να έχουν άδεια κυκλοφορίας χορηγούμενη είτε από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους αυτού είτε βάσει του κοινοτικού συστήματος. Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση του αν οι ως άνω απαγορεύσεις αντιβαίνουν προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περι ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

Στη συνέχεια, όσον αφορά τα φάρμακα που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας στη γερμανική αγορά, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι μια εθνική απαγόρευση πώλησεως δι' αλληλογραφίας φαρμάκων συνιστά περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

Αναφερόμενο στη νομολογία του, το Δικαστήριο σημειώνει ότι μια ρύθμιση που μπορεί να περιορίσει τις εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων συμβιβάζεται με τη Συνθήκη μόνον εφόσον είναι αναγκαία για την αποτελεσματική προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων. **Όσον αφορά τα φάρμακα για τα οποία δεν απαιτείται ιατρική συνταγή, η απαγόρευση δεν είναι δικαιολογημένη**, διότι δεν αποκλείεται η δυνατότητα προβλέψεως επαρκούς παροχής πληροφοριών και συμβουλών. Μάλιστα, η αγορά μέσω Διαδικτύου μπορεί να παρουσιάζει πλεονεκτήματα, όπως είναι η δυνατότητα διατυπώσεως με ηρεμία από το σπίτι των ερωτήσεων που πρόκειται να υποβληθούν στον φαρμακοποιό.

Όσον αφορά τα φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή, το Δικαστήριο κρίνει ότι το γεγονός ότι επιτρέπεται η χορήγηση των φαρμάκων αυτών κατόπιν προηγούμενης παραλαβής ιατρικής συνταγής και χωρίς άλλον έλεγχο μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο καταχρηστικής ή εσφαλμένης χρήσεως των ιατρικών συνταγών. Εξάλλου, το ενδεχόμενο να αναγράφονται τα στοιχεία της επισημάνσεως φαρμάκου σε ξένη γλώσσα μπορεί να έχει δυσμενέστερες συνέπειες όταν πρόκειται για φάρμακα για τα οποία απαιτείται ιατρική συνταγή. Κατά συνέπεια, **μπορεί να είναι δικαιολογημένη η απαγόρευση της πώλησεως φαρμάκων δι' αλληλογραφίας**.

Δεύτερον, το Δικαστήριο εξετάζει τις διατάξεις του HWG που απαγορεύουν τη διαφήμιση για την πώληση φαρμάκων δι' αλληλογραφίας. Η απαγόρευση αυτή, που αφορά τα φάρμακα που χορηγούνται κατόπιν ιατρικής συνταγής, διαπιστώνει το Δικαστήριο, είναι σύμφωνη προς την απαγόρευση που προβλέπει η κοινοτική οδηγία (η οποία αντικαταστάθηκε από τον κοινοτικό κώδικα) όσον αφορά τη διαφήμιση φαρμάκων.

Αντιθέτως, ο κοινοτικός κώδικας εμποδίζει την επιβολή απαγορεύσεως διαφημίσεως για τα φάρμακα τα οποία έχουν άδεια κυκλοφορίας και τα οποία δεν χρήζουν ιατρικής συνταγής.

Ανεπίσημο έγγραφο, προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Διαθέσιμες γλώσσες: όλες

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
(www.curia.eu.int).*

Μπορείτε να το συμβουλευτείτε, καταρχήν, από τις 12 μμ (ώρα Κεντρικής Ευρώπης) την ημερομηνία της εκδόσεως της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κ. Estella Cigna
Τηλ: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

*Εικόνες από τη συνεδρίαση διατίθενται στο
EBS “Europe by Satellite”, υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, L - 2920 Luxembourg,
τηλ.: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249,
ή B-1049 Bruxelles, τηλ.: (0032) 2 29 64106, fax: (0032) 2 29 65956*